

UNIVERSITETET I OSLO
DET HUMANISTISKE FAKULTET

Eksamen i
RETKOM1102
Tekst og kommunikasjon

Vår 2015

Tid: 29.mai kl. 09:00-13:00 (4 timer)

Sted/Stad: Gymsal 4 Idrettsbygningen

Gymsal 3 Idrettsbygningen

Ingen hjelpemidler tillatt / Hjelpemiddel ikkje tillatne.

Oppgavesettet er på 5 sider medregnet forside og vedlegg.

Oppgavesettet er på 5 sider medrekna framside og vedlegg.

Sensur: 4 uker fra innlevering / 4 veker frå innlevering

Oppgave 1 – kortsvarsoppgaver

- a) Hva er forskjellen på *funksjonell* og *litterær sakprosa*?
- b) Hvilke *koplingstyper* og *referentkjeder* finner du i dette tekstutdraget (fra en kommentarartikkel av Walid al-Kubaisi 21.11. 2013 i ukeavisa *Dag og tid*)?

Nordmenn er ikkje skeptiske til einskildindivid, menneska bak kulturen. Dei vil at innvandarane skal verta integrerte. Det dei er skeptiske til, er sider ved kulturen og mentaliteten som dei opplever som eksotisk når dei er på ferie i Egypt, men som dei ikkje vil skal verta ein del av den norske kvardagen.

- c) Da resultatet av stortingsvalget i 2013 var klart, uttalte en synlig begeistret Siv Jensen, leder av Fremskrittspartiet (FrP) på partiets tv-overførte valgvake (9. september):
«Dette har jeg ventet lenge på å si. Og jeg har gledet meg lenge til å si det jeg skal si nå: Morn'a, Jens!». («Jens» viser her til daværende statsminister Jens Stoltenberg.)
Beskriv kort *den retoriske situasjonen* eller *de retoriske situasjonene* som uttalelsen kan sies å være et svar på.

Oppgave 2

Gjør en tekstanalyse av artikkelen "Facebook forandrer folkesjela" (Dagsavisen 14.05.2007, vedlagt), med særlig vekt på hvilke stemmer som kommer til orde, hvilke virkelighetsbilder som etableres og hvordan dette skjer i teksten. I hvilken kulturell kontekst ble denne teksten skapt, og hva skiller denne kulturelle konteksten fra vår?

Oppgåve 1 – kortsvarsoppgåver

- a) Kva er skilnaden på *funksjonell* og *litterær sakprosa*?
- b) Kva for *koplingstypar* og *referentkjeder* finn du i dette tekstutdraget (frå ein kommentarartikkel av Walid al-Kubaisi 21.11. 2013 i vekeavisa *Dag og tid*)?

Nordmenn er ikkje skeptiske til einskildindivid, menneska bak kulturen. Dei vil at innvandarane skal verta integrerte. Det dei er skeptiske til, er sider ved kulturen og mentaliteten som dei opplever som eksotisk når dei er på ferie i Egypt, men som dei ikkje vil skal verta ein del av den norske kvardagen.

- c) Då resultatet av stortingsvalet i 2013 var klart, uttalte ein synleg begeistra Siv Jensen, leiar av Framstegspartiet (FrP) på partiets tv-overførde valvake (9. september): «Dette har jeg ventet lenge på å si. Og jeg har gledet meg lenge til å si det jeg skal si nå: Morn'a, Jens!». («Jens» syner her til dåverande statsminister Jens Stoltenberg.) Beskriv kort *den retoriske situasjonen* eller *dei retoriske situasjonane* som uttalen kan seiast å vere eit svar på.

Oppgåve 2

Gjer ein tekstanalyse av artikkelen "Facebook forandrer folkesjela" (Dagsavisen 14.05.2007, vedlagt), med særleg vekt på kva for stemmer som kjem til orde, kva for røyndomsbilete som etablerast og korleis dette skjer i teksten. I kva for kulturell kontekst blei denne teksten skapt, og kva skil denne kulturelle konteksten frå vår?

Facebook forandrer folkesjela

□ DAGSAVISEN

14.05.2007 Side 32 - Seksjon: Innenriks

Forfatter: Anders Sundnes Løvlie E-post: anders.lovlie@dagsavisen.no

De fause og innesluttete nordmenns tid er forbi. Sosiale nettverk eksploderer på internett, og kan være i ferd med å oppdra en ny generasjon mer utadvendte og selvsikre nordmenn, tror norsk medieforsker.

Populariteten av det sosiale nettverksstedet Facebook har på kort tid eksplodert. Nylig gikk Facebook opp på fjerdeplass på listen over de mest besøkte nettstedene blant norske brukere, ifølge statistikk fra Alexa. Dermed er Facebook mer populært i Norge enn store nettsteder som YouTube, Yahoo! og VG Nett.

Dette har fått Datatilsynet til å advare mot farene ved å gi fra seg for detaljert personlig informasjon på nettet. Men utbredelsen av sosiale nettverk har også en annen og mer gledelig funksjon: Nettverkene bidrar til å gjøre norske ungdommer mer utadvendte, og gir dem større selvsikkerhet.

Det mener i alle fall den norske medieforskeren Marika Lüders, som har undersøkt norske ungdommers bruk av alt fra lynmeldinger (chattetjenester) til sosiale nettverk på internett.

Tryggere på nett

- Ungdommene sier rett ut at de har blitt mer utadvendte og fått større selvsikkerhet av å uttrykke seg gjennom slike medier. For dem som i utgangspunktet er sjenerte og innesluttete, kan det kjennes tryggere å uttrykke seg i slike sammenhenger, hvor de har større kontroll over hvordan de vil framstå, forklarer Lüders.

Hun peker på at når man lager seg en profil på et nettsted som Facebook, velger man selv i stor grad hvordan man vil framstå - noe man ikke alltid kan kontrollere så lett i skolegården eller andre steder i det virkelige liv. Samtidig er det ikke slik at det virtuelle livet er frikoblet fra det virkelige. Ungdommene bruker internett mest for å kommunisere med sine venner fra hverdagslivet, ikke for å finne nye venner eller leke med identiteter.

- Det å dele på nettet fungerer motiverende. Ungdommene blir inspirerte av at de får tilbakemeldinger på bilder de har lagt ut, tekster de skriver og så videre.

Deler mer

I mediene har det vært mange oppslag om hvordan sosiale nettsteder blir brukt til mobbing. Også blant ungdommene Lüders har fulgt er det mange som har mottatt negative kommentarer og drittislinging på nettsidene.

- Men de negative kommentarene blir oppveid av alle de positive. De sosiale nettstedene blir en måte å konstruere og ta vare på gode minner, og dokumentere sitt eget liv. Utbredelsen av digitalkamera fører til at folk tar flere bilder og deler dem med andre, og alle disse uttrykkene er ting som får en ekstra betydning når de blir delt.

- Kan man si at Facebook forandrer folkesjela?

- Det er noe i det, ja. Det å dele personlige uttrykk er i ferd med å bli en mer naturlig ting.

4 av 5

Lüders har skrevet et av bidragene i boka «Personlige medier. Livet mellom skjermene». Tittelen viser til et skifte i medieforskningen, som tidligere har vært mest fokusert på massemedier, såkalt «en-til-mange-kommunikasjon». Nå er forskerne mer interesserte i hvordan brukerne av de nye digitale mediene kommuniserer med venner og kjente i mindre grupper. Flere av de andre bidragene til boka peker i samme retning: Digitale medier blir en stadig viktigere del av hverdagslivet, og hverdagslivet blir en stadig viktigere del av de digitale mediene.

Digital dannelse

- Men hva med farene som det advares mot, for eksempel ved å legge ut bilder som man kanskje ikke ønsker at alle skal se?

- Ungdommene jeg har intervjuet virker svært reflekterte over dette, og selv dem som er veldig åpne har tenkt over hva de ikke vil at andre skal få tilgang til. Samtidig er det vanskelig for mange å vurdere farene, sier Lüders.

Hun peker imidlertid på at de som er unge i dag har vokst opp med en slags digital dannelse, og har allerede blitt tutet ørene fulle av advarsler om farene ved å legge ut materiale om seg selv på nettet.

- Her er ikke noe fasitsvar, men det er selvsagt viktig å vurdere ens egne handlinger og uttrykk. Internett gjør det mulig å presentere en slags glansbildeversjon av seg selv, og det er en mulighet man kanskje bør benytte seg av. Legg ut noen bilder fra fjellturer også, ikke bare festbilder, foreslår medieforskeren.

Bildetekst:

- Medieforsker Marika Lüders har undersøkt norske ungdommers bruk av alt fra chattetjenester til sosiale nettverk på internett.

© Dagsavisen

Les også

Digital dannelse

Morgenbladet - 23.06.2006

DEBATT Digital hverdag Digital dannelse - en

nødvendighet

Aftenposten - 18.01.2005

Slik er norske ungdommers helse:

Dagbladet - 25.09.2002

Vis flere

S av S